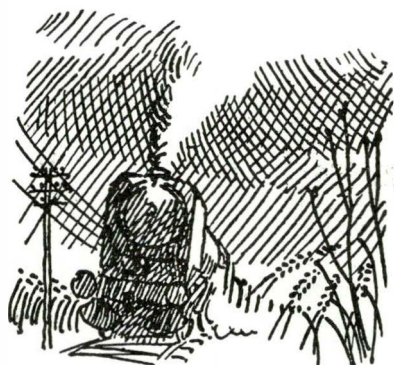

DANSK LOKOMOTIV TIDENDE

UDGIVET AF DANSK LOKOMOTIVMANDS FORENING

Nummer 19 – 5. oktober 1965 – 65 årgang

DANSK
LOKOMOTIV
TIDENDE

5. OKTOBER 1965 — 65. ÅRGANG

19

Indhold:

Tjenestemænd og funktionærer	2
Staten bør gå i spidsen med industri- elt demokrati	6
Over grænserne	7
Er vore unges uddannelse formåls- tjenligt anlagt	8
Vækst i oplysningen	11
AOF brevscole	13
Personalia	14
Damernes Dag	15
Adressefortegnelse	16

Redaktører:

E. Greve Petersen
(ansvarshavende)
K. B. Knudsen.

Redaktion og ekspedition:
Hellerupvej 44, Hellerup.
Telefon: Hell. 7269.
Kontortid 9-16.
Lørdag 9-12.

Frederiksberg Bogtrykkeri
Howitzvej 49.

Som årene går gennemløber tingene en udvikling. Det gør også organisationsdannelserne, selv om man for danske forholds vedkommende kan sige, at disse sakter agter ud for udviklingen. Gennem mange år har mange sagt mange behjertede ord om en ændring af organisationsstrukturen i fagbevægelsen i retning af stærkere centralisering; men noget synligt resultat af de behjertede forsøg har vi ikke for os.

Det gælder stort set for al organisationsdannelse herhjemme, at det enkelte fagområde afgrænser sig fra øvrige, så man i største udstrækning hævder suveræniteten på dette, utvivlsomt til skade for helheden i den udvikling, som iler forud for fagbevægelsens traditionelle tankesæt. I dette billede er tjenestemands- og funktionærorganisationerne ingen undtagelse. Tværtimod.

En understregning heraf fik man ved den konference LO's tjenestemands- og funktionærudvalg afholdt i København den 28.-29. september d.å. Her fik man et helt godt indtryk af de organisationsproblemer, som tjenestemands- og funktionærorganisationerne beskæftiger sig med; thi det er ingen hemmelighed, at der med hensyn til organisering af disse grupper er visse mangler, af årsager som ganske vist er mange, men som blandt andet er rivalisering mellem de to hovedorganisationer LO og FTF (Fællesrådet for danske Tjenestemands- og Funktionærorganisationer), der praktisk taget inden for sine rækker omfatter talmæssigt lige stort antal tjenestemænd og funktionærer. Omkring 150.000 i hver. Der har ved nogle

lejligheder været tilløb til tilnærmelse mellem disse to organisationer, uden at der er kommet noget positivt deraf. Det har ikke mindst for tjenestemændene og funktionærer under LO været den sammensætning, FTF har med deltagelse af de særlige personaleforeninger, som man ikke kan anerkende som egentlige fagorganisationer, der har været hovedårsag til svigtende samarbejdsmuligheder, og på den anden side kan man ikke lukke øjnene for, at de to organisationer hver især mener at være den, som den anden bør overgå i. En tredje ting er politisk opfattelse, hvor en stor del blandt FTF's medlemmer har svært ved at forlige sig med LO's intime samarbejde med Socialdemokratiet.

Omend det ser ud som om, det der skiller er af uoverstigelig karakter, skulle der trods alt være mulighed for, skal vi kalde det et fornuftsægteskab eller grænseaftaler for organisering, hvilket vel var det, som nærmest må stå for et af de indtryk man fik med, som en positiv ting fra konferencen. Der var således vilje til fra tjenestemand- og funktionærudvalget at benytte opstående muligheder for en tilnærmelse til FTF; men dog ikke for enhver pris. Det er for tjenestemand og funktionærer som helhed en stærk nødvendighed at finde et fælles ståsted, fordi der derved skabes den kraftigste forudsætning for at få organiseret den gruppe på omkring 250.000 funktionærer og heraf nogle tjenestemand, der stadig står uden for en organisation. Mange af dem kan af de forskelligste grunde have en aversion mod organisationerne, men det er sikkert lige så gyldigt, at mange ikke lader sig organisere, fordi de ikke kan gøre op med sig selv, hvilken organisationsdannelse de skal slutte sig til. Den kvarte million, som står uden for fællesskabet, gør det nødvendigt, at problemerne tages under behandling på en mere effektiv og positiv måde. Tjenestemand- og funktionærudvalget giver også udtryk for vilje dertil, og man har tilrettelagt konferencen i den hensigt, at dens deltagere skulle kunne fremkomme med konstruktive tanker, som udvalget kunne drage nytte af. Organisationsstrukturen er et vitalt spørgsmål, men en del af de indlæg, der fremkom under konferencen, beskæftigede sig slet ikke eller kun lidt med dette. De talte om andre, ganske vist også betydningsfulde forhold for tjenestemanden og funktionæren i dagens Danmark, men en mere direkte behandling af tjenestemændenes og funktionærernes samling i fremtiden havde været ønskelig.

På denne plads vil vi ikke gennemgå alt det, som konferencen gav udtryk for, det er på udmærket måde sammenfattet i den resolution, som udgik fra konferencen, og som bringes i sin fulde ordlyd i dette nummer af DLT; men et enkelt punkt mere bør medtages – kravet om demokrati på arbejdspladserne.

Især fra tjenestemandsside kom stærke udtalelser om forholdet til staten som arbejdsgiver. Og det var helt udmærket, at økonomiminister Ivar Nørgaard var til stede ved konferencen, idet han jo for tjenestemændenes vedkommende er »arbejdsgiveren«. Han udledte af de fremkomne indlæg, at man fra tjenestemandsside var villig til fordomsfrit at gå ind på drøftelse af de problemer, der også omfatter medindflydelse på virksomheden. Han var for sit vedkommende klar over de krav, der lå i begrebet demokrati på arbejdspladsen, og var villig til at gå ind i behandling af spørgsmålet.

Det gælder i første række om ændring i personalepolitik og løsning af selvfølgelige velfærdsproblemer, siden kan man arbejde sig ind på medbestemmelsesret – men også medansvar.

Enkelt sammenfattet var konferencen en klar opslutning om LO's tjenestemand- og funktionærudvalg, der gennem eget sekretariat under LO skal forene kræfterne i at finde et fælles ståsted for alle tjenestemand og funktionærer.

Tjenestemands- og funktionærkonferen

På den af Landsorganisationen afholdte tjenestemands- og funktionærkonference 28.-29. september 1962 i København drøftedes indgående den virksomhed, LO's tjenestemands- og funktionærudvalg har udfoldet siden sin oprettelse i 1962 og de problemer, som fremover rejser sig for tjenestemands- og funktionærudvalgene. Konferencen udtaler sin anerkendelse af den aktivitet, LO's tjenestemands- og funktionærudvalg har udfoldet, og ønsker en fortsat udvikling af virksomheden.

Det samvirke, som har fundet sted mellem den faglige og politiske arbejderbevægelse, har været til afgørende fordel for funktionærer og tjenestemænd.

Konferencen afviser de angreb, som med mellemrum – fortrinsvis fra arbejdsgivere og de borgerlige politiske partier – rettes mod den automatiske pristalsregulering, idet en sådan regulering af lønningerne er afgørende for, at netop tjenestemænd og funktionærer i den ofte langvarige periode, løn- og arbejdsvilkårene er aftalt for, kan bevare reallønnen. Netop på tjenestemands- og funktionærudvalget gives der normalt ikke i aftaleperioden mulighed for en lønregulering, som kan modvirke den udhuling, som finder sted gennem stigende priser.

Konferencen advarer mod ethvert forsøg, der gøres for at skabe splittelse inden for tjenestemands- og funktionærudvalget, idet konferencen er af den opfattelse, at dette kun kan forringe de muligheder, som måtte findes for at højne tjenestemændenes og funktionærernes vilkår. Konferencen er helt overbevist om, at fortsat fremgang kun kan opnås i samarbejde med landets øvrige lønmodtagere.

Konferencen ønsker at pege på nødvendigheden af, at der snarest muligt gennemføres en social og retfærdig skattereform. De overordentlig flexible afskrivningsregler, huller i skattelovgivningen og den svigtende kontrol med erhvervslivets indtægter i forbindelse med skatteligningen bør af regering og folketing gøres til genstand for alvorlige overvejelser.

I denne forbindelse fremholder konferencen ønsket om indførelse af kildeskat, således at skattebetalingen følger tidspunktet for lønindtjeningen.

Kravet om demokrati på arbejdspladserne gælder over for enhver virksomhed eller institution. Imidlertid peger konferencen på statens og de kommunale områder, hvor kravet må forstærkes, idet en demokratisk personalepolitik og sædvanemæssige normale velfærdsforanstaltninger bør være en selvfølge.

Konferencen har med tilfredshed bemærket økonomiministerens positive tilsagn om medvirken til løs-

ning af disse for tjenestemænd og andre beskæftiget på den offentlige arbejdsplads så vigtige spørgsmål.

Øverst: LO's formand Eiler Jensen deltog i konferencen og nederst taler ombudsmand i svensk LO, Bengt Norling, til konferencens deltagere

ens udtalelse

*Udsnit af konferencens mere
end 150 deltagere*

Staten bør gå i spidsen med industrielt demokrati –

Socialdemokratiets Funktionær- og Tjenestemandsudvalg for Københavns amt har holdt konference i Folkets Hus i København.

I sin tale til konferencen sagde økonomiminister Ivar Nørgaard bl.a.:

– Tjenestemændene og de øvrige offentligt ansatte bør følge med i den almindelige velstandsstigning, og løn- og arbejdsvilkårene bør derfor reguleres i overensstemmelse med udviklingen på det private arbejdsmarked.

– Den offentlige administration og de offentlige virksomheder er til for borgernes skyld og må derfor til stadighed rationaliseres og smidiggøres, så strukturen er tilpasset opgaverne, og arbejdsgangen er så hurtig og friktionsfri som muligt.

– På onsdag mødes medlemmerne af det nye Administrationsråd, fortsatte økonomiministeren, og det skulle gerne betyde, at der sker en intensivning af det meget vigtige arbejde med en forenkling og rationalisering af den offentlige administration. Jeg får her lejlighed til over for rådets medlemmer at gøre rede for regeringens ønsker og hensigter og for at understrege den store betydning, vi tillægger en hurtig og effektiv indsats på dette felt. Vi vil bede rådet om at se på den indbyrdes sagsfordeling mellem ministerier og administrationsområder og på arbejdsfordelingen mellem departementer og direktorater og andre institutioner. Også spørgsmålet om den geografiske spredning af statsadministrationen – specielt ved udflytning fra hovedstadsområdet – vil vi bede rådet beskæftige sig med i lyset af udflytningsudvalgets betænkning.

– Det er mit håb, at der gennem Administrationsrådets arbejde kan opnås en større effektivitet i administrationen og besparelser, bl.a. ved nedlæggelse af administrative enheder, hvis funktioner er ophørt eller indskrænket i betydning.

I en omtale af industrielt demokrati i statsvirksomhederne sagde Ivar Nørgaard:

– På administrations- og kontorområdet har den tekniske udvikling skabt en række nydannelser, som også den offentlige administration bør drage mest mulig nytte af. Jeg tænker her på databehandlingsteknik og anvendelsen af fotomateriel, dikteranlæg m.v. I denne forbindelse kan jeg nævne, at jeg vil bede Administrationsrådet som en af dets første opgaver at se på vore statistiske institutioner for at overveje organisationen af indsamlingen og bearbejdelsen af statistiske oplysninger. Der kan ikke være tvivl om, at tilrettelæggelsen af en smidig økonomisk politik i et samfund i stærk vækst og kortlægningen af de store strukturforskud-

ninger i erhvervslivet nødvendiggør en stadig udbygning af vor statistik, og ikke mindst er der et fra alle sider erkendt behov for en forbedret indkomststatistik.

– Det er mit håb, sluttede økonomiministeren, at rationaliseringsarbejdet vil kunne gennemføres i godt samarbejde med tjenestemændene og de øvrige statsansatte, og det er klart, at ændringer ikke bør gennemføres, før de har været grundigt gennemdrøftet med de ansatte. Det skulle gerne være sådan, at statsinstitutionerne gik i spidsen med hensyn til industrielt demokrati.

men hvordan med klimaet i den offentlige sektor

– I forbindelse med rationaliseringen af den offentlige sektor og indførelse af demokrati i statens og kommunernes institutioner vil jeg foreslå, at »Landsforeningen for Mentalhygiejne«, der i øjeblikket foretager omfattende undersøgelser af klimaet på store københavnske arbejdspladser, får adgang til den offentlige sektor, så det ikke alene bliver klimaet i private virksomheder, der tages op til vurdering . . . .

Folketingsmand *Jørgen Peder Hansen*, Svendborg, talte ved et møde i Nyborg arrangeret af Statstjenestemændenes Centralorganisation I.

– Det er mit indtryk, fortsatte Jørgen Peder Hansen, at de ansatte er stærkt interesseret i, at de skranke, der måtte være mellem den offentlige sektor og befolkningen, nedbrydes, så service-afdelingerne bliver så effektive som muligt.

– Dette lader sig kun gøre i det rette klima, og det er igen betinget af, at personalets uddannelse tilrettelægges på den rigtige måde, at man finder frem til den rigtige, moderne ledertype, og at den interne information udbygges, så de ansatte føler et medansvar.

– Det er forståeligt, at den konservative skatteplan har vakt uro og irritation blandt tjenestemændene. I følge denne plan skulle de midler, der kunne spares ved en rationalisering af den offentlige sektor, anvendes til sociale kompensationer. Mon ikke det er på sin plads at slå fast, at rationaliseringen først og fremmest skal tjene til en effektivisering af den offentlige virksomhed – og de midler, der måtte blive til overs, kunne passende bruges til velfærdsforanstaltninger for de ansatte.

OVER GRÆNSERNE

Elektronhjerne sparer rullende materiel

De engelske statsbaner har i Cardiff-distriktet fået installeret en elektronhjerne, som registrerer og holder orden i godsvognomløbet. I dette område findes både store dokker, kulminer, stålværker og andre meget betydelige industriforetagender, som stiller store krav til godstransporter.

Derfor er der her mange godsbanegårde, som gennem telefon giver meddelelse om det nødvendige antal godsvogne, togenes oprangering, lastning o.s.v. Meddelelserne går til en central, som har tilslutning til et elektronanlæg.

I dette samles alle informationer, så man hver dag har et klart overblik over situationen, antallet af læsede eller tomme vogne, og hvor de befinder sig. Det hele bliver nedfældet i hulkort og aflæses meget hurtigt. Elektronhjernen arbejder i døgndrift og på alle ugens syv dage. Som følge heraf kan jernbanerne i Cardiff-distriktet spare rullende materiel, og antallet af godsvogne her er i løbet af kort tid blevet nedskåret fra 36.000 til 32.000 vogne.

British Railways østregion har allerede i nogen tid betjent sig af en elektronisk regnemaskine, som både lægger køreplaner og tjenesteplan for personalet. På samme måde »styres« også en lokcentral i London Midland Region, hvorved det har været muligt her at spare to lok.

Efter de gode erfaringer, man har høstet med dette første elektronanlæg, agter den engelske jernbaneledelse at gå videre med sagen, og det er meningen, at hele lok- og godsvognomløbet samt personalets tjenesteplan skal tilrettelægges og kontrolleres ad elektronisk vej.

Den 3. tunnel under Schelde-floden

Det belgiske ministerium for offentlige arbejder har vedtaget at lade opføre en tredje tunnel, som både rummer vejbane og jernbane, under floden Schelde i Antwerpen. Den første tunnel, man byggede, var for fodgængere, og så fulgte en ved siden af til vejtrafikken. Denne har med tiden udviklet sig sådan, at det blev nødvendigt med den tredje og store tunnel, som man allerede er gået i gang med.

Tunnelen bliver 48 m bred og 11 meter høj, og der bliver to 14,25 m brede kørebaner for vejtrafikken, mens jernbanen får godt 10 meter af tunnelrøret, og 4 meter tildeles motorcykler og fodgængere. Hver af

de to vejbaner får tre kørebaner på 3,75 meters bredde, og den længst til højre er forbeholdt tung lastbiltrafik.

Byggearbejdet sker oppe på land. Det foregår i etaper, og hver tunnel-del er på ca. hundrede meter i længden. Når de enkelte afsnit er færdigbygget, bliver de sænket ned på flodbunden og samlet i en udgravet rende. På indeværende års budget er afsat 750 mill. belgiske franc til bygning af tunnelens dobbeltsporede jernbane. Trafikmæssigt betyder denne overordentlig meget, fordi den skaber en ny og direkte forbindelse til Antwerpens havn, en af Europas største.

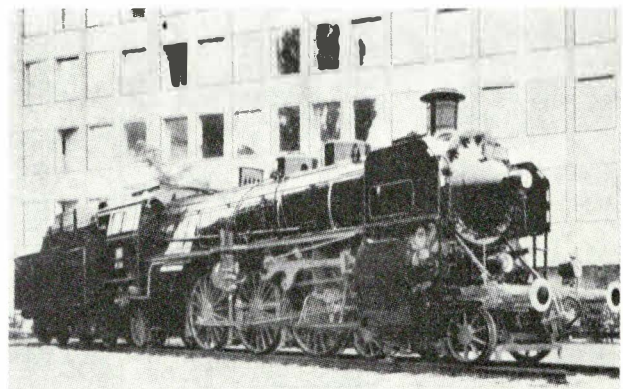
Man regner med, at tunnel-byggeriet ialt vil koste ca. 3 milliarder franc, og arbejdet vil strække sig over fire år.

Et stolt syn –

Man kommer ikke uden om, at der stod mere romantik og kraftudfoldelse omkring de store, tunge og sortskinnende damplok, end der er over de nymodens og strømlinjede el- og diesellok.

Den kendte, tyske maskinfabrik Krauss-Maffei byggede i 1928 vedstående smukke lok, litra S 3/6, som regnedes for at være Tysklands mest ydedygtige og i formen mest fuldendte damplok. I tjenstfærdig stand og uden tender vejede denne kæmpe 96,2 ton og kunne køre maksimalt 120 km/timen. Alene fra 1948 og til udrangeringen i 1963 tilbagelagde dette lok 682.565 km.

Krauss-Maffei købte maskinen af de tyske forbundsbaner og satte den i stand fra a til z. Nu står den som midtpunkt i et grønt område foran Krauss-Maffeis store fabrik i München – et flot mindesmærke over dampens epoke.

Er vore unges uddannelse formålstjen

En irriterende og frimodig artikel, som De måske slet ikke burde læse, hvis De selv er under uddannelse, eller hvis De har et medansvar for andres uddannelse.

Hvad mener de unge selv?

Hvis De spørger en ung under uddannelse, om hans eller hendes uddannelse er formålstjenligt tilrettelagt, vil De efter al sandsynlighed få et klart og tydeligt NEJ som svar. I hvert fald hvis De spørger en af vore mange målbevidste unge, en af dem, der vil nå længere.

De vil sikkert få et svar, hvoraf det tydeligt fremgår, at uddannelsen er tilrettelagt på en sådan måde, at den *ikke* opfylder de unges behov for uddannelse. De vil få at vide, at de unge ikke får opfyldt *deres* krav til uddannelsen, bl.a. kravet om altid at kunne se formålet med det, man forsøger at lære ham eller hende – eller kravet om at få støtte til at lære det, den unge kom for at lære.

Nu kan man eventuelt blot afvise den unges kritik med en henvisning til, at det kan være svært for den unge selv at vurdere, om uddannelsen er formålstjenlig eller ej. Eller man kan henvise til, at der må tages hensyn til både faglige, erhvervsmæssige, økonomiske, samfundsmæssige og menneskelige synspunkter, når en uddannelse skal tilrettelægges. Og når alle disse hensyn skal tages, kan uddannelsen ikke blive meget bedre, end den allerede er.

Men er det rigtigt, at afvise de unges kritik på denne måde? Skal kritikken overhovedet afvises? Sæt nu at

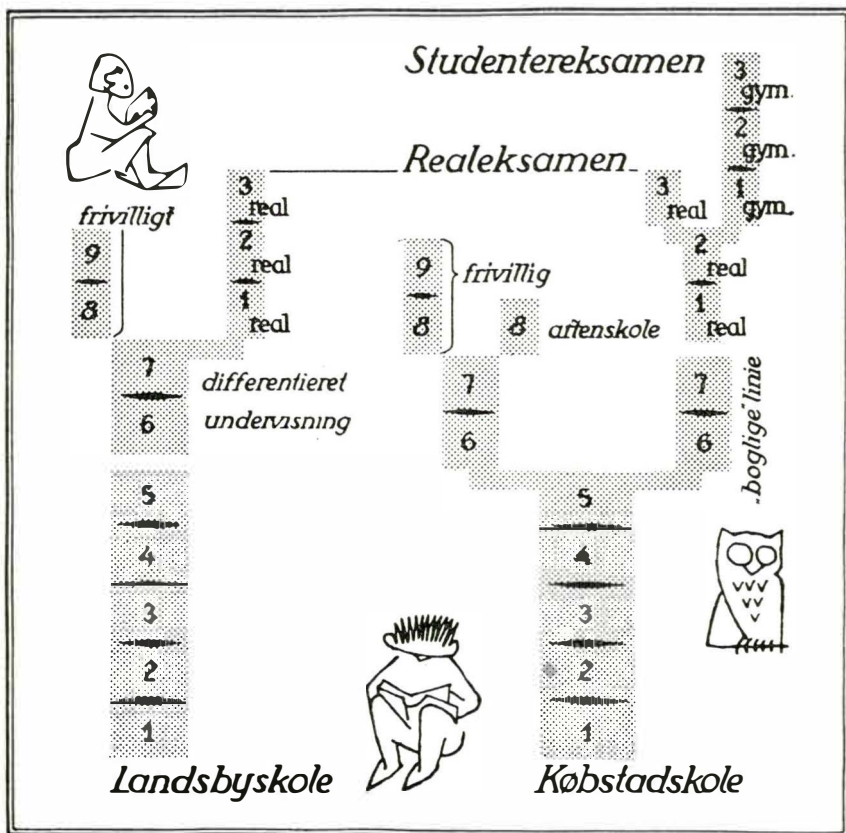
de unge har ret, helt eller delvis. Måske burde vi i virkeligheden lade et team af dygtige forskere undersøge og analysere, hvad det egentlig er, der foregår inden for uddannelsesområdet i Danmark. Måske ville et sådant forskerteam kunne afkræfte de unges kritik. Måske ville de kunne bekræfte, at det slet ikke er så godt, som vi selv går og tror, med uddannelsen af vore unge.

I denne artikel tages der i hvert fald udgangspunkt i de unges kritik af deres egen uddannelse. Prøv når De læser artiklen, at lytte til det, der ligger bag ordene. Har vi tilrettelagt uddannelsen af vore unge formålstjenligt? Eller har vore unge ret, når de siger nej?

Folkeskolen

Vor Folkeskole hviler på et solidt traditionelt grundlag, der blev skabt i det 16. århundrede eller måske endog tidligere. Sæder og skikke er unægtelig skiftet siden da. Og skolen har også undergået mange forandringer. Vore børn går længere i skole, og de skal lære langt flere forskellige ting. Spørgsmålet er bare, om de lærer det på en hensigtsmæssig måde.

De senere årtiers forskning har givet os langt bedre forståelse og erfaringer med hensyn til, hvordan mennesker bedst tilegner sig større viden og kunnen. Tager

Den nye skoleordning. Mellemkolen er faldet bort, og i stedet foretages en deling efter 5. skoleår på grundlag af børnenes »standpunkt, evner og interesser«, idet delingen foretages »efter skolen skøn og under hensyntagen til forældrenes ønske«. I landsbyskolen sker dog ingen deling, men der gives i stedet børnene i 6. og 7. klasse en differentieret undervisning. Efter 7. klasse kan eleverne fortsætte i realskolen eller tage det frivillige 8. og 9. skoleår, og under købstadsskolen står endvidere 1 års frivillig aftenskole til rådighed. Der gives i øvrigt børnene i 6. og 7. klasse mulighed for at gå fra »bøglig« til »ikke-bøglig« linje og omvendt, ligesom det bliver muligt at gå fra 7. klasse »ikke-bøglig« til realskolen. Realskolen er 3-årig, og efter 2. realklasse holdes en »kontrolleret« årsprøve, hvorefter eleverne kan gå over i det 3-årige gymnasium.

igt anlagt?

vi tilstrækkeligt hensyn til disse erfaringer, eller kører vi bare videre på traditionerne? Har vi fået rensket nok ud i de skoletraditioner, der først og fremmest er der for traditionernes egen skyld?

Hvis ikke vi har det, er der ikke noget at sige til, at vore unges indstilling til skolen ofte lader noget tilbage at ønske. Der er som bekendt ikke noget, der kan få unge til at reagere så stærkt, som netop uhensigtsmæssige og forældede traditioner.

Der har f.eks. i flere hundrede år været tradition for, at *læreren* er den centrale skikkelse i vor skole. Det er *læreren*, der fortæller eleverne, hvad de bør lære, hvornår de skal lære det, og hvordan de kan lære sig det. I de fleste tilfælde er det *læreren*, der afgør, hvad der er »rigtigt« og »forkert«. Det er også *læreren*, der vurderer, hvor godt eller hvor dårligt eleven har lært det. Og der er tradition for, at eleverne kun undtagelsesvis må hjælpe hinanden med at løse stillede opgaver.

Er det formålet med vor folkeskole bl.a. at lære den nye generation at stole mere på andres (lærers, forældrenes, autoriteternes) vurdering end på deres egen vurdering? (Men det er muligt at det var formålet i det 16. århundrede). Er det formålet at optræne eleverne til så vidt muligt ikke at samarbejde med andre mennesker? Er det formålet at optræne eleverne til at have formyndere med hensyn til, hvad »man« bør lære, og hvad »man« bør mene.

Hvis det er formålet, kan man forstå, at *læreren* bør være en central skikkelse. Men er det formålet?

Den unge mener imidlertid, at den centrale skikkelse i skolen er *eleven*. Den unge mener, at det er nok så væsentligt, at *eleven* lærer at omgås og at samarbejde med andre mennesker – at *eleven* lærer at få selvtillid og lærer at bære et ansvar – at *eleven* lærer selv at vurdere og tage stilling til, hvad han selv og andre gør – og endelig, at *eleven* får lært sig, at skal man udvikle sig og lære mere hele livet igennem, afhænger det mere af en selv end af nogen autoritet. Kort og godt, den unge mener det er væsentligst, at *eleven* så hurtigt som muligt bliver et selvstændigt tænkende menneske.

Er det også formålet med vor folkeskole? Og har de unge i så fald ret, når de siger, at det formål kniber det med at få tilfredsstillet?

Universiteter og højere læreanstalter

Vore universiteter og mange af vore højere læreanstalter hviler ligeledes på en gammel tradition, der rækker helt tilbage til det 11.–12. århundrede.

Selv om der også her er sket en kolossal udvikling,

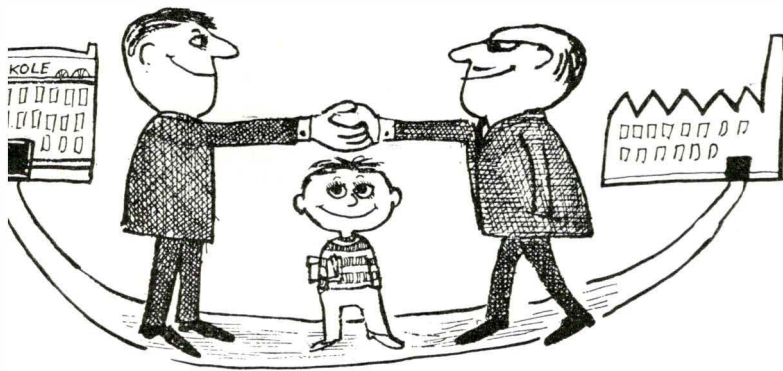
De unge forlanger ikke alene at lære noget i dag, men de forventer også, at de bagefter kan bruge det, de har lært

hvilker meget endnu på de helt gamle traditioner. Selv ved bygning af nye læreanstalter og universiteter følger man på væsentlige punkter de århundrede-gamle traditioner.

Skal man tro vore studerende, står det ikke så godt til. Det er ikke langt fra, at de påstår, at de er kommet for at lære noget, men at man fra læreanstaltens side forhindrer dem deri. Måske er det fordi vore læreanstalter lærer vore studerende noget andet, end det de kommer for at lære. Måske er det navnlig, fordi man forsøger at lære dem det på en anden måde, end de forventer. Det må også være en besynderlig oplevelse f.eks. for psykologistuderende at overvære forelæsnings om nutidens erfaringer for den menneskelige indlæringsproces, d.v.s. om hvordan mennesker på den mest hensigtsmæssige måde får lært sig mere viden og flere færdigheder – og så samtidig blive klar over, at universitetet kun i forbløffende ringe grad selv benytter sig af disse erfaringer.

Lærlingeuddannelsen

Den praktiske lærlingeuddannelse hviler ligeledes på århundrede-gamle traditioner. Men tilkomsten af nye fag, først og fremmest de maskintekniske og elektrotekniske fag – og manglen på arbejdskraft – har medført noget nær en revolution af den praktiske del af lærlingeuddannelsen. Inden for nogle fag er man – ved at analysere fagets sammensætning, ved at overveje uddannelsens formål, ved at systematisere og centralisere uddannelsen og ved at tage individuelle hensyn til lærlingene – nået frem til på måneder at kunne uddanne lærlinge i arbejde, det før tog år at lære dem.

Dermed være ikke sagt, at den unge ingen kritik har over for lærlingeuddannelsen, for det har han. Ikke alle fag er nået lige langt med hensyn til uddannelse af lærlingene. Og heller ikke alle virksomheder er lige interesserede i at medvirke hertil. Hvad den teoretiske del af lærlingeuddannelsen angår, bygger den for en stor dels vedkommende på traditionerne fra folkeskolen – med denne traditions fordele og ulemper.

Efteruddannelse

Efteruddannelsen af vore unge, efter de har forladt skolen, læreanstalten eller lærlingeforholdet, bygger i de fleste tilfælde på traditionerne fra folkeskolen og fra universitetet, d.v.s. væsentligst på forelæsninger og på klasseundervisning. Den unge, der ikke har kunnet få sine behov for uddannelse tilfredsstillet under de førnævnte uddannelsesformer, er ikke mere tilfreds med en efteruddannelse tilrettelagt efter stort set de samme principper. Slet ikke da den unge er blevet nogle år ældre, og nu forlanger at lære noget, når han sætter sin tid af til det. Han forlanger ikke blot at lære noget, han forventer også, at han bagefter kan bruge det, han har lært. Han har som regel en ganske konkret grund til at søge efteruddannelse.

Uddannelse af ledere

Når vore unge søger en uddannelse som ledere, er det fordi de ønsker at blive bedre ledere i praksis. Mange vender dog skuffede hjem efter et lederkursus. Det gælder navnlig de kursuser, der væsentligst bygger på forelæsningstraditionen. Ofte hører man udtalelsen, at den unge ikke har lært andet, end hvad han vidste i forvejen, eller hvad han eventuelt selv kunne have læst i en bog. Og det var ikke derfor han kom. Han kom for at få bedre færdighed som leder, han kom for at lære at anvende »det han godt ved« på en bedre måde. Et er søkort at forstå, et andet skib at føre.

Det bedste bevis på, at uddannelsen af vore unge ledere ikke er tilfredsstillende, er at vore lidt ældre ledere ikke gør særligt meget for at uddanne sig yderligere som ledere. De ved, at det er så svært at få en fyldestgørende uddannelse som leder, at det vil tage den unge så mange år at blive en virkelig god leder, at han næppe nogen sinde vil blive den store konkurrent til fremtidige lederposter.

Hvad er årsagen?

Hermed er vi måske nået frem til årsagen til, at det ikke går så hurtigt med at forbedre uddannelsen af Danmarks unge.

Hånden på hjertet kære læser. Vil De være interesseret i, at yngre mennesker vil kunne opnå Deres erfaring inden for Deres område på den halve tid af, hvad De selv var om at lære det? Eller at de yngre på det samme åremål bliver dobbelt så gode til Deres job, som De er i dag?

Den dag de fleste af os er interesseret i det, vil uddannelsen af alle vore unge blive væsentligt forbedret – men heller ikke en dag før.

PS. Artiklens forfatter har flere gange nævnt begrebet »unge«. Hvis De da tænkte på folk, der er yngre end De selv, har De misforstået forfatteren. Efter hans mening har begreberne »ung« og »gammel« ikke noget med alder at gøre. Det er *Deres* uddannelse artiklen handler om. Gamle mennesker er efter forfatterens mening mennesker, der selv mener at have nået toppen af deres personlige udvikling – og derfor ikke kan og heller ikke behøver at lære mere. »De unge« er alle, der både kan og vil udvikle sig endnu mere, såvel fagligt som menneskeligt. Hvis De misforstod det, burde De måske læse artiklen om.

Ved De –

hvad driftsudgifterne til undervisning og uddannelse andrager herhjemme:

	1955-56	1964-65
	mill. kr.	
Folkeskolevæsenet	261	794
Læreruddannelse, herunder efteruddannelse	25	83
Friskoler, ungdomsundervisning, høj- og landbrugsskoler m.v.	31	118
Gymnasier	63	192
Højere læreanstalter	79	300
Erhvervsuddannelser, herunder efterud- dannelser	18	153
Støtte til uddannelsessøgende, Ungdommens Uddannelsesfond, incl. lån	7	115
	484	1755

Vækst i oplysningen

Det er et tidens tegn, at den velfærdsstat, som har udviklet sig her i landet i tiden efter den anden verdenskrig, har svækket interessen for det faglige og politiske arbejde på en sådan måde, at det enkelte menneskes tanker er drejet bort fra den opslidende kamp vore forfædre med den største forsagelse førte for at muliggøre det materielle samfund, vi i dag er medlemmer af.

En af hovedårsagerne til, at forståelsen for det faglige og politiske livs betydning er degenereret i takt med udviklingen og den materielle fremgang, må søges i den påvirkning, det moderne menneske ubevidst udsættes for gennem ugebladenes annoncer, reklamebrølene og fjernsynets systematiske forsøg på at få os allesammen til at opfatte alt i billeder.

I årene efter den anden verdenskrig har foreningslivet gennemgået en krise, som har udkrystalliseret sig i en mødetræthed, der på skadelig måde har indvirket på det sproglige instrument for mere nuancerede ytringer i debatten om fællesskabets betydning i den organisatoriske aktivitet.

Man har hørt en mængde forklaringer på denne mødetræthed. Og hver især har de vel et skær af sandhed over sig. Som samfundsforholdene har udviklet sig, er der imidlertid en klar tendens i organisationernes virksomhed til at koordinere alle disse forklaringer i et mønster, der igen vil fylde dem med aktiviserende liv og arbejde.

Spørgsmålet er bare at finde den rette balance i dette tidsmønster – at finde det rette samspil mellem varierende muligheder og metoder, som kan udløse, stimulere og mobilisere de slumrende kræfter, der er en forudsætning for fornyelse.

Organisationerne forsøger i disse år at finde dette samspil. Med fantasi og ved frigørelse fra gamle indgroede former og fordomme brydes nye veje for at fremme og udvikle personlige evner og anlæg ved hjælp af et psykologisk udviklingsprincip, der sætter personlig vækst og udvikling i forreste række.

Studiekredsbevægelsen, som først blev taget op i AOF, er det instrument, organisationerne benytter for at opnå dette resultat.

Selv om forståelsen for nyttige kundskaber er lige så udbredt i tjenstemandskredse, som den er i den private sektor, er det en kendsgerning, at tjenstemændene ikke slutter op om oplysningsvirksomheden og studiekredsbevægelsen i samme udstrækning som andre samfundsborgere. Dette gør sig ikke mindst gældende inden for lokomotivmændene. Og så er forholdet vel endda det, at vores specielle arbejdsform netop burde ansprende til den største aktivitet, så muligheden

for sprængning af vaneformer og -tanker kunne give en betragtningsmåde, der på sund og opløftende måde placerede problemerne under nye synsvinkler.

Foreningen har gennem landsoplysningsudvalget igennem årene udøvet en betydningsfuld indsats på det oplysningsmæssige, kundskabsmeddelende og karakterudviklende område. Denne indsats træder vel tydeligst frem i tillidsmandens virksomhed, selv om medlemmerne vel ikke rent umiddelbart fornemmer dette. Men der er nu alligevel en stor forskel på de uskoledede tillidsmænd, der tidligere bævredede for administrationsautoritet og på den frigjorte tillidsmand, der i dag har fået indbygget en sans for kvalitet, for samarbejde, sameksistens og tolerance.

Med den hurtige tekniske og demokratiske udvikling, vi gennemlever i disse år, og som under vore himmelstrøg måske kun er på begynderstadiet, bliver det af afgørende betydning for foreningens muligheder i fremtiden, at den lever op til denne udvikling, så den enkelte får muligheder for at ruste sig fagligt ved i oplysningsarbejdet at udvikle de positive menneskelige egenskaber og skærpe den kritiske sans, så let fængelige følelser ikke går på akkord med fornuften.

Det er prisværdigt, at foreningen netop har denne målsætning for øje gennem sit kursusprogram. Dette års tillidsmandskursus havde fået en ordentlig make up, som var tilpasset den moderne tids strømninger. Det var tilrettelagt som en kombineret af foredrag, samtaler og debat, hvor tjenstemandsproblemer, finansministeriets forhold til tjenstemandsorganisationerne, samarbejdets problemer i de administrerende led af statsbanerne, sammenholdets betydning for alt statsbanepersonale og vor egen organisation blev indgående behandlet.

Den meningsudveksling om samarbejdets problemer, som skete med afdelingschef Buus-Pedersen, var, sammen med den diskussion generaldirektør P. E. N. Skov lagde op til om sammenholdets betydning, tankevækkende. Den viste, at samarbejdet i toppen fungerer på allerbedste måde, men den viste samtidig, hvad mange tillidsmænd ofte har beklaget, at samarbejdet på mange af de nedre trin af administrationspyramiden frister en kummerlig tilværelse.

Når vi i toppen af statsbanerne har sådan personligheder som generaldirektør Skov og afdelingschef Buus-Pedersen, er det utroligt, at deres eksempel ikke kan smitte af på al den indbildte storhed, der i andre led af maskineriet virker som hemske på klimaet og trivselen på arbejdspladsen.

Tjenstemandsproblemernes behandling var ikke

mindre interessant. Hele samfundsudviklingen har medført en udvanding af tjenstemandsbegrebet forårsaget af alle de landvindinger, organisationerne på det private arbejdsmarked har tilkæmpet sig ved overenskomst efter overenskomst. De såkaldte tjenstemandsgoders relative værdi har derfor ikke længere den samme tiltrækning som tidligere, fordi de fleste lønmodtagere uden for statens tjeneste efterhånden opnår goder, som ligner dem.

Tjenstemændene kan naturligvis kun glæde sig over, at lønmodtagerne på det private arbejdsmarked får denne betryggelse i tilværelsen. Omstillingen må bare ikke ske på tjenstemændenes bekostning, således at deres vilkår og forhold forringes under omstillingsprocessen på grund af politiske skaktræk.

Formanden for CO I, Egon Rasmussen, gav en levende beskrivelse af alle disse problemer og omtalte nøje de vanskelige problemer, tjenstemandsorganisationerne står overfor i disse år på pensionsområdet. Han pointerede meget kraftigt, at skellet i et demokratisk samfund bliver trukket mellem de engagerede og de sløve – og ikke mellem dem, der kan udtrykke sig, og dem, der ikke kan.

I spørgsmålet om tjenstemændenes tilslutning til ATP, mente Egon Rasmussen, at man øjensynlig havde nået det stadium i debatten, hvor der i overvejende grad blev spillet mere på de letfængelige følelser end på det saglige nøgterne overlæg. Han fandt, at det var et beklageligt, men karakteristisk, træk i al diskussion i dette land, at når et eller andet problem fordrer en løsning, bryder der øjeblikkelig et sådant slag løs, at al sagkyndig velovervejede debat, som har fundet sted kommer aldeles til kort.

At medlemmerne ikke kunne forstå disse udviklede problemer var forståeligt, konkluderede Egon Rasmussen, men det var næsten utilgiveligt, at de ikke forsøgte at sætte sig ind i dem for at diskutere dem ved deltagelse i det oplysningsarbejde, organisationerne iværksatte.

Det indblik kursusdeltagerne derefter fik i finansministeriets (nu økonomiministeriets) forhold til tjenstemandsorganisationerne var på baggrund af hele lønfejerslæbs- og pensionsproblemet af uvurderlig betydning. Det var således rart at få pointeret, at der ingen afgørelser vil blive truffet uden om tjenstemandsorganisationerne, men at disse er draget ind i alle forhandlinger vedrørende tjenstemændenes forhold. Al den skepsis, som tidligere politiske forsynelser har nedlagt i tjenstemændene, når deres forhold skulle afklares, skulle hermed være elimineret.

På baggrund af de nye forhandlingsregler på det private arbejdsmarked var kontorchef i finansministeriet H. C. Fedders redegørelse for tjenstemændenes forhandlingsregler genstand for grundig drøftelse.

Forståelsen af disse regler, deres anvendelse og muligheder, er vel nok et mørkt kapitel i tjenstemændenes bevidsthed. Megen kritik af organisationernes handlemåde, og beskyldninger om at der gøres for lidt, at der mangler initiativ, kunne sikkert undgås, hvis tjenstemandsorganisationernes brede medlemsmasse ville sætte sig lidt ind i hovedbestemmelsen om stats-tjenstemændenes forhandlingsregler, som de er nedfældet i lov af 7. juni 1958 om lønninger og pension.

For organisationernes arbejdsro og trivsel ville det måske være af betydning, hvis uddybningen af bestemmelsernes baggrund og indhold, der er givet i 1. betænkning afgivet af lønningskommissionen af 1954, ville blive optrykt til anvendelse i oplysningsarbejdet.

Vor egen organisation og dens problemer har medlemmerne nu fået belyst over hele landet under Greve Petersens møderække, og de er sikkert blevet diskuteret med levende interesse i alle afdelinger. Mon ikke denne møderække har efterladt en fornemmelse af, at Grundtvigs strofe, »et jævnt og muntert virksomt liv«, stadig lyder i organisationens arbejde. Den lyder med stigende styrke i fagbladet, den lyder på møder, og den skal lyde på den tilstundende kongres. Men den skulle gerne give sig stærkest tilkende i drøftelsen i afdelingernes mange hverdagsproblemer om lokomotivmændenes vilkår i det ekspanderende samfund.

Foreningens historie frembyder mange eksempler på, at der aldrig kan mønstres så bred positiv medlemstilslutning, at organisationen kan baseres fuldt ud på tolerance og forståelse af anderledes tænkendes mest ærlige vilje til at befordre fremskridtet. Det er som om de komplekser, der nedlægges i medlemmerne, fordi de aldrig interesserer sig for at tage del i det organisatoriske liv, er en hindring for denne forståelse og tolerance.

Kursusvirksomheden og oplysningsarbejdet kan nedbryde disse skranker.

Vi har i dag langt større muligheder for at erkende og forstå de organisatoriske problemer end tidligere, fordi der står langt større oplysningsmuligheder og faglig kunnen til rådighed.

Den moderne kursusform, som foreningen har anlagt, skulle have uanede muligheder i lokale studiekredse. Om studiekredsene skal blive succes og mulighederne udnyttet, vil afhænge af i hvilket omfang den enkelte vil investere sine evner. *S. Juul Madsen.*

AOF brevskole

AOF's brevskole er statskontrolleret, og det bør eleverne være glade for.

»De kan tjene en formue« eller »Det blev mig, der fik stillingen« hedder det i annoncerne fra brevskolerne. Om det nu er disse lokkende sentenser, eller det blot er et stigende behov for mere viden, der gør, at brevskoleundervisningen er i fremgang også i dette land, kan ikke med bestemthed siges. Men – ét er sikkert, brevskoleundervisningen er i focus, som det nu hedder.

I Sverige, der er rigt udviklet også på brevskoleområdet, undersøgte man i 1959 og fandt ud af, at korrespondanceskolerne var den »varegruppe«, som lå på 6. pladsen af de i pressen mest reklamerede varer. I 1958 tilmeldtes der ikke mindre end 330.000 nye elever til de svenske skoler, og kursusafgiften for samtlige kurser beløb sig til ca. 20 mill. sv. kroner.

Også Arbejdernes Oplysningsforbund har i mange år haft en korrespondanceundervisning i gang, og det er samtidig én af de få skoler, der længst har været underkastet en frivillig kontrol i Direktoratet for ungdoms undervisningen, der er et led i Undervisningsministeriet, der behandler brevskolesagerne.

Hvad betyder det nu?

Det betyder først og fremmest, at eleverne har en sikkerhed for, at undervisningsmaterialer, lærerkræfter og kursuspriser er blevet gransket nøje i ministeriet og godkendt dér. Det er ingen ringe ting, når man betænker, at det ofte er store beløb, der betales for et kursus.

AOF-Brevskolen har haft en glædelig og markant udvikling med hensyn til elevtilslutningen. I sæsonen 1964-65 påbegyndte ikke mindre end 1.069 elever en undervisning ved skolen. 69 pct. af disse elever fuldførte den påbegyndte undervisning – et imponerende højt tal kan alle vist nok være enige om.

Af de 1.069 elever var 607 igang med et kursus i dansk eller regning og 140 i bogføring. De resterende elever fordelte sig på en række faglige kurser såsom: Tidsstudie ABC, samarbejdsudvalgsproblemer, arbejdsforhold, historisk og aktuelt samt et kursus om moderne mødeformer.

En interessant nydannelse har i øvrigt fundet sted inden for de sidste par sæsoner. Først og fremmest afvikles der en korrespondanceundervisning som en art *forkursus* for længere kurser på Esbjerg Højskole. Denne nye undervisningsform – der altså kombinerer den almindelige klasseundervisning på skolen med den »enetime«-prægede korrespondanceunder-

visning – har haft særdeles stor betydning for skolen.

Det er jo nemlig sådan, at når de faglige tillidsmænd fra hele landet tager over på et 14-dages-kursus eller lignende, møder de med vidt forskellige forudsætninger. Megen og kostbar tid går da med at bringe eleverne frem til det samme udgangspunkt for skolens undervisning. Dette arbejde henlægges nu til den helt

1
individuelle brevskoleundervisning, hvor præcis de samme lærere, der skal undervise på skolen, på forhånd har »mødt« eleverne.

I samarbejde med Sammenslutningen af Danmarks sygekasser afvikles der, med AOF som mellemled, en specialundervisning for eleverne i de mindre sygekasser rundt om i landet. Denne undervisning, der blev en meget stor succes allerede den første sæson, følges så op ved, at alle deltagerne indbydes til et ugekursus på en højskole, hvor de samme lærere møder eleverne, man hidtil kun har kendt »skriftligt«.

Bare disse to områder – højskolen i Esbjerg og Sygekasserne – viser, sammen med den almindelige brevskoleundervisning, at denne måde at tilegne sig viden på ikke alene er behagelig, men også effektiv og udbytterig.

Mange mennesker er nok stadig lidt skeptiske, når talen falder på brevskoleundervisningen. Man tror simpelthen ikke rigtig på, at der dels kan læres noget, og dels at der kan opstå et behageligt elevlærer-skole-forhold.

Det forholder sig imidlertid helt anderledes, end skeptikerne tror. Vi, der ser de mange »morsomme« brevvekslinger og de mange breve, der udtrykker tilfredshed med undervisningen, véd noget andet. Vi véd også, at et imponerende stort antal elever fra tidligere sæsoner melder sig hver gang, en ny sæson starter.

Hvad koster det nu at deltage i denne form for undervisning? Det er meget billigt, og det er naturligvis ikke mindst takket være et tilskud fra Undervisningsministeriet. Det kan nævnes, at et kursus som »dansk 1«, der omfatter 10 undervisningsbreve, kun koster kr. 45,00 – og dette er vel at mærke den endelige pris. Al porto er indregnet. De faglige kurser, der normalt består af 10 undervisningsbreve, koster kr. 41,00.

En række fagforbund har igennem et par år – nogle i flere år – haft et samarbejde med AOF-Brevskolen. Dette samarbejde foregår på den måde, at eleverne modtager enten hel eller halv friplads til deres undervisning. AOF er naturligvis glade for dette samarbejde, idet mange elever møder skolen på denne måde, men også mange andre fra de faglige organisationer deltager, når de får tilsendt den instruktive brochure, AOF udsender forud for hver sæson. Denne brochure kan rekvireres gratis hos AOF, Linnésgade 14, 1., København K.

PERSONALIA

Forfremmelse til lokomotivfører i 15. lkl. efter ansøgning ifølge opslag pr. 1/10-65.

Lokomotivførerne (12. lkl.):
N. Bak, Århus, i Århus.
A. Iversen, København Gb., i Kbh. Gb.
E. E. M. Frandsen, Kbh. Gb., i Kbh. Gb.

Ansæt som lokomotivmedhjælper pr. 1/10-65.

Lokomotivmedhjælperaspiranterne:
A. Madsen, Kbh. Gb., i Kbh. Gb.
J. J. Nielsen, Kbh. Gb., i Kbh. Gb.
P. J. Jørgensen, Kbh. Gb., i Kbh. Gb.
P. Risgaard, Kbh. Gb., i Kbh. Gb.
B. Brejnhøj Olesen, Kbh. Gb., i Helsingør.
F. J. Andersen, Kbh. Gb., i Kbh. Gb.

Antaget som lokomotivmedhjælperaspirant pr. 1/9-65.

P. C. Quvang, København Gb.
J. Rasmussen, København Gb.
H. Storm, København Gb.
K. L. Hansen, København Gb.

Afsked.

Lokomotivfører (12. lkl.):
O. M. C. Jensen, Korsør, er afskediget efter ansøgning på grund af alder med pension (30/11-65).

Lokomotivmedhjælperne:
P. N. Jacobsen, København Gb., er afskediget efter ansøgning (30/9-65).
C. S. Jensen, Roskilde, er afskediget efter ansøgning (30/9-65).
P. Jonassen, København Gb., er afskediget efter ansøgning (30/9-65).

Ændringer.

Lokomotivfyrbøder B. H. Nielsen, Esbjerg, givne tilladelse til at træde uden for nummer fra 1/1-66 til 31/12-66 er efter ansøgning ændret til at gælde fra 1/12-65 til 30/11-66.

Lanternen

Som allerede bekendtgjort holder vi fest den 25. oktober kl. 18,00. Maden, vi nyder, er fra byens bedste køkkener, nemlig fra lillemors, som smører og pynter maden med nænsom hånd og pakker den pænt ind og beder lillefar om at bære den. Hertil serveres 1 øl pro persona og ½ snaps til 6 personer. Bagefter nyder vi en kop kaffe med et glas cognac eller likør. Senere på aftenen serveres der 1 øl til herrerne og et glas sherry til damerne. Vores gode ven, Poul Gamby, sørger for musikken. Alt dette sker i Vanløse Kulturgård, Lindehøj 12, 2 minutters gang fra Vanløse station, og deltagerprisen er kun 15 kr. pr. næse samt evt. restance. Tilmeldelse sker ved opslagene på depoterne eller ved henvendelse til formanden E. J. Svensson, tlf. 94 90 68, eller kassereren S. O. Sten, tlf. 30 21 54. Sidste frist den 16. oktober 1965 kl. 14,00.

Venlig hilsen

Bestyrelsen.

Jubilæumsforeningen

Jubilæumsforeningen 1. distrikt afholder sin årlige festlighed i selskabslokalerne H. C. Andersens Boulevard 25, 1., onsdag den 27. oktober kl. 12,30.

Indtegningslister vil blive ophængt på stuerne, samtidig kan indtegning finde sted tlf. Byen 3762.

Bestræbelserne er anlagt på, at vi får en virkelig hyggelig og kammeratlig fest med et overdådigt frokostbord som start. Det er en selvfølge, at vore pensionerede kammerater er hjertelig velkommen. Opmærksomheden henledes på, at bestyrelsen står på valg, samt at forslag til foreningen gerne imødeses og sættes under debat.

Speciallægehjælp

Statsbanepersonalets Sygekasse har med virkning fra 1. oktober d.å. afsluttet overenskomst med Den almindelige danske Lægeforening om speciallægehjælp til de af sygekassens medlemmer, hvis indtægt ikke overstiger den i sygeforsikringslovens § 9, stk. 2, omhandlede grænse (»A«-medlemmer), svarende til de mellem de anerkendte sygekasser og lægeforeningen afsluttede overenskomster om speciallægehjælp.

For »A«-medlemmers behandling hos

de speciallæger, der har tiltrådt overenskomsten, betaler sygekassen, når medlemmernes egen læge har udstedt henvisning til speciallægen, direkte til denne efter overenskomstens regler.

Ved første konsultation hos speciallægen må henvisningen fra lægen medbringes, ligesom medlemskortet må forevises.

Da sygekassens ydelser til »A«- og »B«-medlemmer er ens, vil udgiften ved »B«-medlemmers behandling hos nævnte speciallæger – med de i overenskomsten fastsatte begrænsninger (limiteringsbestemmelser) – blive refunderet, når betalt regning indsendes til sygekassen.

Oplysning om, hvilke speciallæger der er tilsluttet overenskomsten, vil kunne fås hos jernbanelægen – eventuelt anmeldt privatlæge – eller på sygekassens kontor.

For såvel »A«- som »B«-medlemmers behandling hos speciallæger, med hvilke sygekassen ikke har overenskomst, gælder bestemmelserne i vedtægtens § 10, pkt. B, 2. afsnit.

Det tilføjes, at der ikke sker ændringer i reglerne vedrørende behandling hos sygekassens speciallæger i øjen-, øre-, næse og halssygdomme.

Statsfunktionærernes Laaneforening

Låneforeningen beklager at måtte meddele, at kreditstramningen må forventes at få virkninger for foreningens virksomhed.

Foreningen har gennem nogen tid søgt at imødegå dette gennem en stramning af lånebetingelserne ved en almindelig forkortelse af lånenes løbetid.

Den øjeblikkelige virkning af en sådan stramning er imidlertid ringe, og dette forhold i forbindelse med forøget ansøgningspres bevirker, at man må imødegå vanskeligheder m.h.t. kapitaltilgang.

Forretningsudvalget må derfor søge at begrænse bevillingerne, således at lån kun kan ventes ydet, når der foreligger et rimeligt begrundet og aktuelt behov.

Man skal i denne forbindelse henlede opmærksomheden på, at det for forretningsudvalgets behandling af en lånesag er af afgørende betydning, at ansøgningskemaet er fuldstændigt og korrekt udfyldt, og at redegørelser og dokumentationer i videst muligt omfang er fremsendt.

DAMERNES DAG

Kvinder, kvinder, kvinder...

Der var mange gode viljer at spore ved et offentligt diskussionsmøde sidste måned på hotel Mercur i København. Mødets titel var: kvindens udearbejde – lyst eller nød?

Første taler var fhv. minister Lis Groes, sikker på sympati med et vittigt og varmhjertet indlæg, hvori hun fik indflettet, at hun ikke havde mindre at bestille i de 16 år, hun var hjemmearbejdende husmor, end i dag, hvor hun i allerhøjeste grad er udearbejdende. Det tror man gerne, men det kan spagfærdigt indvendes, at ikke alle husmødre får så mange børn som fru Groes. Endvidere fik mændene nogle hak, fordi de helst vil bevare kvinden i hjemmet. Ikke fordi Lis Groes ikke forstod dem. Det var en vældig bekvem ordning – for mændene. Vi vil gerne selv forkæles, tilføjede hun.

Efter et varmt bifald tog hun plads ved siden af aftenens ordstyrer, borgmester Edel Saunte. En gang imellem stak de hviskende hovederne sammen og så blide ud, så de kom til at ligne Rafaels engle.

Kontorchef Lauge Kallestrup arbejdede sig flittigt igennem et manuskript, der var spækket med statistikker, procentsatser og andre sandheder. Alt var hentet fra opgørelser i 1950, hvilket gjorde grundlaget noget vakkelvornet. Herfra stammede også oplysningen om, at kurven for hjemmegående kvinder var stigende efter det fyldte 38. år.

Så gik det slag i slag med vekslende meninger på talerstolen.

Kvinderne snakkede mest om manglen på arbejdskraft, sam- og særbeskatning samt børnehaver. Lyst eller nød talte ingen om. Man hyppede sine kæpheste, og en taler, der mente, at kvinder holdt op med udearbejde som 38-årige, fordi de var udslidte, fik stort bifald.

De fleste mænd ville beholde kvinden i hjemmet. En særdeles vidtløftig herre råbte meget højt om frihed og kærlighed, der gik fløjten. Han nåede lige at få jordforbindelse igen, inden han blev piftet ud.

En anden harmedes over kvindernes ukvindelige indtrængen på mandens arbejdsplads, deres ukvindelige optræden, ukvindelige påklædning osv., men fik ørene i maskinen, da en stemme fra salen spurgte:

– Hvad med de langhårede beatles?

Kedeligt var det ikke. Men var man klogere, da man gik? Er det af lyst eller

nød – eller af begge dele – kvinden arbejder uden for hjemmet?

Dyrt damebekendtskab...

De har vel hørt om Estée Lauder, den amerikanske kosmetikdronning, der bl.a. fremstiller en creme til 800 kr. Ganske vist i en pæn stor krukke, men 800 kr. er immervæk en slags penge.

Hun har netop været her for at erfare nyt om sine cremers skæbne og bortset fra de meget dyre, der vist ikke er solgt i ti eksemplarer – endnu da, går salget udmærket, for det er glimrende ting, hun laver og make-up-præparaterne ligger på samme prisniveau som andre prestige-serier.

Hun tog selvfølgelig ikke herfra uden at så et par guldkorn.

Slankekure var hun ikke begejstret for, men hvem er det?

Hun hævdede, at for voldsomme afmagringskure skaber gamle ansigter, og noget er der om det. Selvom huden er meget elastisk, kan det knibe for den at »følge med«, hvis kinder og hager pludselig svinder ind, og mange taber sig desværre først i ansigtet.

Smør er meget vigtigt for huden og sukker en god energikilde, så de to ting må man ikke undgå, men selvfølgelig skal man spise behersket ved måltiderne. Alt mens mrs. Lauder fortalte, gjorde hun sig til gode med dansk wienerbrød og sukker i kaffen.

Hun er lille og ikke slank, men med et udseende, som enhver ægtemand ville være stolt af.

Hendes alder kendes ikke. Men hun har to voksne sønner. Den yngste er 21 år, den ældstes alder er lige så hemmelig som hendes egen, siger hun. Hendes yndlingsargument for at være god ved sit ansigt lyder:

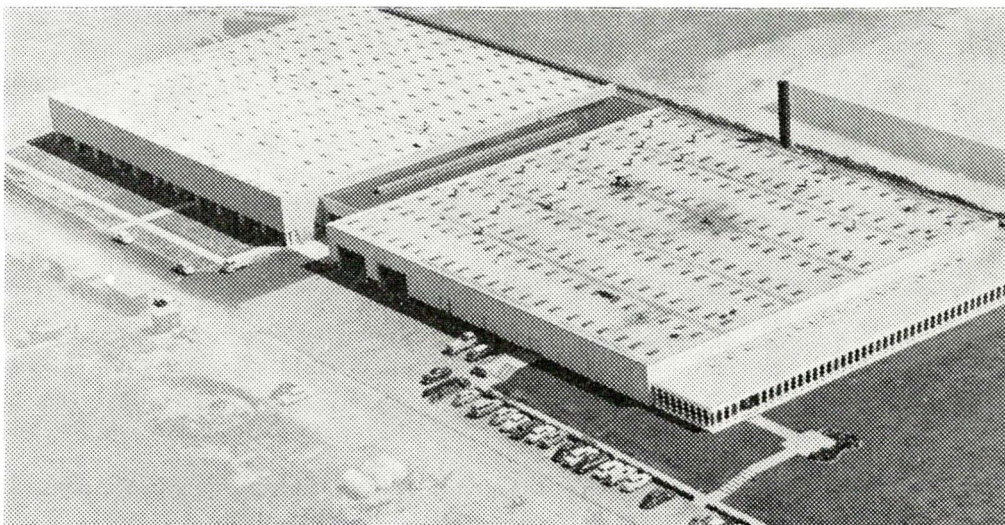
Gennem hele sit liv har en kvinde et utal af kjoler, adskillige boliger og måske et par ægtemænd. Men hun har kun eet ansigt...

Skum – skum – skumgummi

En hypermoderne industri har rejst sig inden for skumgummiverdenen. Det er Dansk Polyether Industri A/S i Frederikssund, som kun er få år gammel og for kort tid siden tog endnu en fabrik – den bageste del på vort billede – i brug. Derved er virksomheden blevet fordoblet, og ca. 12.000 kvm er kommet under tag.

Polyteher anvendes som polstringsmateriale i møbler, biler, tøj, soveposero.s.v., og det er 80 pct. mere isolerende end uld. Kapaciteten er efter den nye fabriks fuldførelse kommet op på 150 kg polyether i minuttet. Man har fra virksomheden oparbejdet en eksport på et 2-cifret millionbeløb, hovedsagelig til Sverige og Finland.

Fabrikkenes drift er blevet så rationaliseret og effektiv, at man til produktionen kun behøver at beskæftige 80–85 mennesker. Man regner med, at danske forbrugere årligt køber for 40–50 mill. kr. af disse moderne skum-materialer.

Adressefortegnelse

6

Københavns Godsbanegård: Lokomotivfører P. J. J. Busk, Bremensgade 64, st. København S. Tlf. Asta 3093.
Kasserer: Lokomotivfører P. K. Kristensen, Banefløjten 8² tv., Brh. Tlf. 94 75 46.

Helgoland: Lokomotivfører E. C. L. Christiansen, Tværbommen 41, st. th., Gentofte. Tlf. GE 5659 v.
Kasserer: Lokomotivfører N. V. Ø. Jensen, Lundtoftegade 86² tv., København N. Tlf. Taga 7122 x.

Enghave: Elektrofører N. O. A. Dinesen, Charlotte Muncksvej 30⁴, København NV. Tlf. ÆG 9744.
Kasserer: Elektrofører E. G. Nielsen, Dannevirkegade 13¹ th., København V. Tlf. VE 7285.

Roskilde: Lokomotivfører Kaj Juul Rasmussen, Holbækvej 10. Tlf. (03) 35 76 20.
Kasserer: Lokomotivfører E. W. Pedersen, Fælledvej 24 C² th.

Helsingør: Lokomotivfører J. Maymann Hansen, Sct. Knudsvej 6.
Kasserer: Lokomotivfører J. A. Nielsen, Pontsøvej 31¹.

Næstved: Lokomotivfører O. E. Søltoft, Rosenvej 3 st. Tlf. (03) 72 09 56.
Kasserer: Lokomotivfører J. Ourø Jensen, Præstøvej 177.

Gedser: Lokomotivfører H. P. Kjær Hansen, Langgade 8 c.
Kasserer: Lokomotivfører J. H. M. Hansen, Danmarksgade 11.

Nykøbing F.: Lokomotivfører A. Jacobsgaard, Nørrevænget 29.

Rødby Færges: Lokomotivfører E. R. Rasmussen, Langgade 30, Gedser.
Kasserer: Lokomotivfører H. Bahne Larsen, Lærkevej 9, Rødby havn.

Kalundborg: Lokomotivfører T. G. B. Olsen, Røsnæsvej 28.
Kasserer: Lokomotivfører P. A. Jensen, Stationsvej 3 B.

Slagelse: Lokomotivfører E. Meng, Klokestøbergade 15¹ th.
Kasserer: Lokomotivfører H. Klørup Kristensen, Valbyvej 40.

Korsør: Lokomotivfører S. Juul Madsen, Thiesens Allé 29¹. Tlf. (03) 57 24 74.
Kasserer: Lokomotivfører H. E. Jørgensen, Fasanstien 1¹ th.

Nyborg: Lokomotivfører A. Tarpø, Aldershvilevej 25. Tlf. 1725.
Kasserer: Lokomotivfører Knud Falkenberg, Vester Voldgade 16¹.

Odense: Lokomotivfører P. A. L. Jørgensen, Poul Møllersvej 13. Tlf. 11 59 09.
Kasserer: Lokomotivfører N. E. K. Larsen, Prs. Benediktes Allé 4, Frøens Bøge.

Svendborg: Lokomotivfører E. Larsen, Tvedvej 62.

Fredericia: Lokomotivfører N. P. Junker, Ørnevej 11¹ th. Tlf. 2 46 36.
Kasserer: Lokomotivfører A. Vilhelmsen, Sjællandsgade 49, st. Tlf. 2 46 37.

Kolding:

Padborg: Lokomotivfører H. Winther Jensen, Sønderhav pr. Kollund, Sdj. Tlf. (046) 7 87 94.
Kasserer: Lokomotivfører H. O. Buus Jensen, Pilevej 12.

Haderslev: Lokomotivfører A. C. Dinesen, Vestergade 42¹.

Åbenrå: Lokomotivfører P. V. Dam, Villa »Marina«, Hostrup skov.

Sønderborg: Lokomotivfører A. J. Jørgensen, Åbenrå Landevej 26.
Kasserer: Lokomotivfører P. A. Overgård, C. W. Eckersbergsvej 12.

Tønder: Lokomotivfører P. F. Behr, Horupsgade 41.
Kasserer: Lokomotivfører J. L. J. Christensen, Widdingherredsgade 4.

Esbjerg: Lokomotivfører V. Dorner, N. J. Poulsensvej 4. Tlf. 2 49 56.
Kasserer: Lokomotivfører H. M. Barlo, Strandbygade 58³ th. Tlf. 2 90 58.

Struer: Lokomotivfører R. Lynggaard Olesen, Rosenvænget 50. Tlf. 5 06 12.
Kasserer: Lokomotivfører K. R. Christensen, Nygade 12.

Thisted: Lokomotivfører I. A. Asmussen, Kirkegårdsvej 4.

Frederikshavn: Lokomotivfører A. T. Larsen, Vinkelvej 7. Tlf. 2 03 48.
Kasserer: Lokomotivfører H. Hansen, Rosevej 13.

Ålborg: Lokomotivfører N. P. Røgilds, Teglværks Allé 7² th. Tlf. 2 00 77.
Kasserer: Lokomotivfører B. C. V. Kruse, Hesseløgade 10, ³. th.

Randers: Lokomotivfører N. Larsen, Rindsvej 31.
Kasserer: Lokomotivfører P. S. Henriksen, Rosenborg Allé 9.

Langå: Lokomotivfører N. R. Johansen, DSB maskindepot.

Århus: Lokomotivfører Erik Kristensen, Kaserneboulevarden 21⁴, Århus C. Tlf. 2 95 46.
Kasserer: Lokomotivfører E. A. Lønneqvist, Rosenvangs Allé 20, Århus C.

Horsens:

Viborg: Lokomotivfører E. E. Jensen, Frihedsvej 1.
Kasserer: Lokomotivfører E. Mortensen, Danmarksvej 34.

Brande: Lokomotivfører K. Poulsen, N. J. Fjords Allé 3.
Kasserer: Lokomotivfører J. E. Pedersen, Herningvej 20¹.

Herning: Lokomotivfører Aage Lauridsen, Godthåbsvej 68.
Kasserer: Lokomotivfører O. Bruno, Museumsgade 50.